

Maria Lluïsa Batlle Sanpera

LES DETENCIONS I EL TRASLLAT A LA CASERNA DE LA GUÀRDIA CIVIL. L'INTERROGATORI

- Llavors em van fer estar al pati dreta, bastanta estona, i al cap d'una estona jo portava un llibre i em vaig asseure a terra. Em van venir amb una estrebada i em van dir "*de pie!*", una estrebada forta, i crec que, al cap de poca estona, va ser quan vas sortir tu. Perquè jo recordo que estaves així [abaixa el cap]. No et recordo emmanillat, això no, no t'hi recordo, i em van dir: "*Ves, ves*", com amenaçant-me. Llavors va ser quan va començar l'interrogatori que va durar doncs fins... no ho sé, vaig sortir em sembla que eren les dotze de la nit. I bé, *el bueno i el malo*, allò de les pel·lícules.

A mi el que em deien molt, que també em vaig quedar parada, -en això coincideixo amb molta gent d'aquí-, de tot el que sabien de mi. Sabien que m'estava preparant per un examen, sabien moltes coses: Jo en aquell moment sortia amb una persona, sabien que sortia amb aquella persona, quan era una cosa una mica així... Sabien moltes coses, em vaig quedar parada. Que jo era comunista, deien molt la paraula comunista. "*Es que usted es comunista, es comunista!*", i jo els anava dient que de política no hi entenia gens, que jo estava al jurat d'empresa perquè lluitava per la cosa sindical però en política jo no hi entenia. I m'anaven dient "*no se haga la idiota, no se haga la imbécil*". M'anaven insultant així.

Volien molt Padullés. A mi el nom de Padullés era continu. Jo deia que sí, que el coneixia, perquè treballava a Maquinària, de la mateixa manera que coneixia al Sala. Llavors també em demanaven molt per la Teresa Vilajeliu. "*La Teresa i la Teresa i la Teresa...*". Em van amenaçar moltes vegades, no em van arribar a picar. El cop que es van posar més... A mi el jove em feia de bon xicot, diguéssim, i en canvi a molta gent els va fer de malparit i el que feia de malxinat era un senyor més gran. Un senyor baixet que a mi és el que quan entrava m'amenaçava. Volien molt això: la Teresa Vilageliu i el Padullés, eren els noms que tota l'estona sortien, que volien informació. "I que la Teresa ja havia dit, que l'altre havia dit, que el Sala havia dit...". Anaven dient els noms. I llavors un cop, jo deia que no la coneixia, la Teresa, que no sabia qui era la Teresa. Vaig anar dient sempre que no sabia qui era la Teresa. I un cop aquest vell em va dir: "*Cómo, ¿usted no conoce a una chica que cojea, yendo a una reunión?*" I dic: "*Bueno, sentado nadie cojea*". Em va sortir així. Llavors sí que es va empenyar com una mona. Vaig veure que em picava, va venir fet una fúria però al final... Potser sí que em va fer

així [es toca la cara amb la mà], però es va frenar. Però jo el cop me'l veia fort.

Jo vaig demanar per anar al lavabo, no em van deixar anar al lavabo, no em van deixar menjar, res de res. Van venir la meva mare i la mare de la Carme Garcia que van portar roba i entrepans i no em van pas donar res, en marxar ens ho van donar. Jo el que patia molt és perquè pensava que si em picaven, -el que deies tu Sala- que és difícil potser callar coses, i em feia por que no sortissin coses del Comitè de Solidaritat, o que no en sortissin de la Unió Socialista del Bages, amb això patia molt jo. Com que em deien que sabien tantes coses pensava: *"Ai Déu meu, sobretot estigues clara que no t'emboliquis, que no et vulguin embolicar"*. Això sí, em deuriem seguir perquè sabien la meva vida de cap a peus.

Llavors devien ser les nou o les deu del vespre, que el que em feia de bo em va portar a fora i em va portar a cal Meix a menjar un entrepà. Jo era amiga del Meix i el Meix m'anava fent senyes per allà, de si volia que avisés... M'anava fent senyes. I llavors ell em volia pagar l'entrepà i jo recordo... Aquell dia estava molt *envalentonada*, després em vaig acollonir, l'endemà estava com deixada anar, però en aquells moments estava com... Pensava: *"no has fet res de mal per tant, què?"*. No tenia cap consciència dolenta de res, al contrari, el que estàvem fent crec que s'havia de fer. I me'n recordo que em volia pagar l'entrepà i li vaig dir al Ramon que me'l cobrés a mi que jo no volia que em pagués l'entrepà aquell. Llavors em vam tornar a entrar a dintre, van tornar a amenaçar.

Llavors sí que una cosa que me'n recordo perfectament, que quan vaig tornar a entrar allà dintre, vaig veure per una escletxa d'una porta el Lacal. Sabeu qui era el Lacal, oi? El Lacal treballava a Maquinària, en aquella època sempre es deia que s'anés *al tanto*.

- OFF: *Havia treballat a la Pirelli, també.*

... perquè semblava que era espia, que era ex-guàrdia de Franco em sembla, ara ja és mort, i em sembla que era un espia d'ells. El vaig veure per allà. Jo crec que en aquell moment ell va jugar alguna cosa a favor meu, no ho sé, perquè potser va dir que comunista no ho era... No ho sé, no en tinc ni idea, però el vaig veure. Vaig veure el Lacal. Vaig pensar: *"Coi, què hi fa el Lacal aquí?"* Vaig pensar: *"Es confirma el que deien, que estava ficat i que era una mica espia"*.

No em van ni picar ni res, insultar.